

Ang Basahon ni Daniel - Gatus Ug Kapitoan ug Duha

Ang Anino sa Fatima: Pagbusisi sa Satanikong Impluwensiya sa Luyo sa mga Propetikong Panan-awon sa Simbahang Katoliko

Jeff Pippenger

2024-04-02

Ang tagna sa Fatima maoy buhat sa pagpangandam ni Satanas sa pag-andam sa Iglesya Katolika sa pagtugyan sa ilang organisasyon ngadto kaniya sa dihang magpakaaron-ingnon siya nga si Cristo, kay kini mao ang “kinadak-ang obra maestra sa gahum ni Satanas—usa ka monumento sa iyang mga paningkamot sa pagpahimutang sa iyang kaugalingon ibabaw sa trono aron magmando sa yuta sumala sa iyang kabubut-on.” Kadtong dili makabenepisyo gikan sa profetikanhong pagpamatuod nga nag-ila sa papel sa Fatima sa paggiya sa Katolisismo, tungod sa ilang pagdumili sa pagtuo sa abilidad ni Satanas sa pagbuhat og mga milagro, nagapahimutang sa ilang kaugalingon aron mailad. Ang tagna sa Fatima nagtumong sa sulodnong pakigbisog sulod sa Katolisismo, ug sa gubat sa Katolisismo batok sa ateismo.

Ang gubat sa Katolisismo batok sa ateyismo mao ang hilisgutan sa bersikulo kwarenta sa Daniel onse. Ang hulagway nianang pakigbisog nagsugod niadtong 1798, diha sa bersikulo kwarenta. Nagsugod kini sa gubat diin si Napoleon, ang hari sa habagatan, midakop sa papa niadtong 1798, ug ang pagpamatuod sulod sa maong bersikulo unya matapos sa hari sa amihanan nga nagpanilhig sa hari sa habagatan niadtong 1989. Sulod nianang kasaysayan (1798 hangtod 1989), ang duha ka mga kaatbang niadtong 1917 ug 1918, matag usa gimarkahan pinaagi sa simbolismong matagnaon, nga nagbugkos sa ilang duha ka mga pagpamatuod, samtang gipadayon ang kinatibuk-ang tema sa bersikulo. Ang panagna sa Fatima sa walay duhaduha usa ka satanikong panagna, apan kini usa ka hilisgutan sa matagnaong Pulong sa Dios, ug busa usa ka kasaysayan nga angay masabtan sa husto.

“Ang bugtong kaluwasan alang sa kalag niining panahona mao ang pagpangutana sa matag lakang, Unsay giingon sa Ginoo sa iyang sulugoon? Ang pulong sa Ginoo magapadayon hangtod sa kahangtoran. Ang Biblia mao ang angay nga atong giya nga basahon, ug inay nga mokonsulta sa kaalam sa mga tawo, ug modawat ingon nga balaang kamatuoran sa mga pagpahayag sa may kinutuban nga mga mortal, kinahanglan natong susihon ang sigurado nga pulong sa tagna. Ang Dios namulong na, ug ang iyang pulong kasaligan, ug kinahanglan ipahulay nato ang atong pagtoo ibabaw sa usa ka ‘Mao kini ang giingon sa Ginoo.’ Buot sa Dios nga atong tun-an ang mga hitabo nga nagakahitabo sa atong palibot, ug itandi kini sa mga tagna sa iyang pulong, aron atong masabtan nga kita nagkinabuhi na sa ulahing mga adlaw. Gusto nato ang atong mga Biblia, ug gusto nato mahibaloan kung unsay nahisulat diha niana. Ang masinatiagong estudyante sa tagna pagagantihan pinaagi sa tin-aw nga mga pagpadayag sa kamatuoran, kay si Jesus miingon, ‘Ang imong pulong mao ang kamatuoran.’” Signs of the Times, October 1, 1894.

Sa ikatulong gubat nga pinasubay pinaagi sa ubang mga gahum, sumala sa girepresentahan diha sa mga bersikulo trese hangtod kinse sa Daniel onse, gipaila ang gahum nga nagabayaw sa iyang kaugalingon aron sa pagtukod sa panan-awon. Kana nga bersikulo natuman sa tuig 200 BC, sa dihang “ang mga Romano misulod sa pagpanghilabot alang sa batan-ong hari sa Egipto,” ug “naghukom nga siya kinahanglan panalipdan gikan sa kalaglagan nga gilalang ni Antiochus ug Felipe.” Ang bersikulo ug ang kasaysayan sa 200 BC nagaila nga sa dili pa ang balaod sa Domingo, ubos sa pasikaran sa pagpanalipod sa nahuyang nga puli ni Putin, sa panahon nga ang Tinipong Bansa sa Amerika ug ang United Nations (Seleucus ug Felipe sa Macedonia) nakahukom na sa pagkuha sa mga teritoryo sa Rusya ug sa pagbahinbahin niini alang sa ilang kapuslanan nga magkahiusa, ang papal nga Roma (ang bigaon sa Tiro) magsugod sa pagpatugtog sa iyang musika, samtang siya magsugod sa paggula aron sa pakighilawas uban sa mga hari sa yuta.

Ang tuig 533, ug ang dekreto ni Justinian pagausabon unya sumala sa gihulagway sa tagna diha sa Pinadayag kapitulo trese, bersikulo dos, nga nagaila nga ang dragon (pagano nga Roma) mohatag ug tulo ka mga butang ngadto sa pagka-papa.

Ug ang mananap nga akong nakita sama sa usa ka leopardo, ug ang iyang mga tiil ingon sa mga tiil sa usa ka oso, ug ang iyang baba ingon sa baba sa usa ka leon: ug gihatag kaniya sa dragon ang iyang gahum, ug ang iyang trono, ug dakong awtoridad. Pinadayag 13:2.

Ang dragon sa paganong Roma mihatag sa iyang “lingkoranan,” (ang siyudad sa Roma) ngadto sa kapapahan sa tuig 330, sa dihang gibalhin ni Constantino ang iyang kapital ngadto sa Constantinople. Gihatag ni Clovis ang iyang militar nga “gahum” ngadto sa kapapahan sugod niadtong 496, ug niadtong 533 gihatag ni Justinian ang sibil nga “awtoridad” ngadto sa kapapahan. Lima ka tuig ang milabay, gibutang sa paganong Roma ang kapapahan sa trono, sumala sa girepresentahan sa bersikulo sais, traynta’y-uno, ug kwarenta’y-uno sa Daniel onse. Sa dihang modaog ang Tinipong Bansa sa ikatulong proxy nga gubat, mapildi sa kapapahan ang Komunistang gahum sa Russia nga maoy hilisgutan sa panagna sa Fatima. Ang mga proxy nga gubat nagdala sa timaan sa kamatuoran, kay ang tanang tulo ka mga gubat matuman pinaagi sa usa ka proxy nga kasundalohan sa kapapahan.

Ang nahauna ug ang katapusang puli nga kasundalohan sa kapapahan mao ang Tinipong Bansa sa Amerika (ang apostatang Protestanismo). Ang tunga-tungang puli nga kasundalohan mao ang mga Nazi sa Ukraine, nga mao usab ang Katolikong puli nga kasundalohan batok sa Komunistang Rusya sa Ikaduhang Gubat sa Kalibotan. Adunay tulo ka mga gubat sa kalibotan, ug adunay tulo ka mga puli nga gubat. Ang ikaduhang gubat sa duha ka mga han-ay—sa mga gubat sa kalibotan ug sa mga puli nga gubat—mao ang Nazismo. Ang kasamtangang gubat sa Ukraine mao ang gubat sa utlanan nga unang nagtuman sa mga bersikulo onse ug dose didto sa gubat sa Raphia. Ang gubat sa Ukraine karon ginatuman sa panahon sa ikaduha sa tulo ka mga hampak sa Islam sa ikatulong kaalautan, bisan pa nga ang Islam wala maapil nianang maong gubat.

Ang unang hampak batok sa espirituwal nga mahimayaong yuta nahitabo niadtong Septiyembre 11, 2001, ug ang katapusan sa tulo ka hampak mahitabo sa balaod sa Domingo, ug batok na usab kini sa espirituwal nga mahimayaong yuta. Ang ikaduha sa tulo ka hampak sa Islam sa ikatulong

kaalautan maoy batok sa literal nga karaang mahimayaong yuta niadtong Oktubre 7, 2023. Kana nga gubat nagakahitabo sa mao gayud nga dapit diin si Ptolemy nakadaug sa gubat sa Raphia. Si Jesus miingon nga sa ulahing mga adlaw aduna'y mga gubat ug mga dungogdungog sa mga gubat.

Ang mga gubat nga gihisgotan ni Jesus mahitabo sa kasaysayan sa dihang matuman na ang epekto sa matag panan-awon, ug si Ezekiel mao ang nagrekord niana nga kamatuoran. Niadtong maong kasaysayan, gilarawan ang pag-abot sa ikatulong kaalaut sa Islam, ang ikaduha ug ikatulong gubat sa mga proxy wars, ang pag-usab sa American Civil War, ug ang pag-usab sa American Revolutionary War. Kining mga gubat matuman sulod sa kasaysayan sa pagselyo sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo, ug sa haduol nga pag-abot sa balaod sa Domingo ang Ginoo magatindog sa Iyang kasundalohan ingon nga usa ka bandila sa dihang magsugod ang kataposang, ikatulong gubat sa kalibotan, ug sa dihang ang Islam sa ikatulong kaalaut mopakusog sa iyang pagpahagit sa kapungot sa mga nasod.

Ug kamo makadungog sa mga gubat ug sa mga hungihong bahin sa mga gubat: tan-awa nga dili kamo mahadlok: kay kining tanang mga butanga kinahanglan gayud mahitabo, apan ang katapusan wala pa. Kay ang nasud motindog batok sa nasud, ug ang gingharian batok sa gingharian: ug adunay mga gutom, ug mga kamatay tungod sa peste, ug mga linog, sa nagkalainlaing mga dapit. Kining tanan mao ang sinugdanan sa mga kasakit. Mateo 24:6–8.

Sa panahon sa pagtimri sa usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo, duha ka hut-ong sa katawhan sa Dios ang maila pinaagi sa ilang abilidad sa pagtan-aw ug sa pagpamati.

Busa nagasulti Ako kanila pinaagi sa mga sambingay; kay bisan nagatan-aw sila, dili sila makakita; ug bisan nagapatalinghog sila, dili sila makadungog, ni makasabut man. Ug diha kanila natuman ang tagna ni Esaias, nga nagaingon, Sa pagpatalinghog kamo makadungog, ug dili makasabut; ug sa pagtan-aw kamo makakita, ug dili makaila: Kay ang kasingkasing niining katawhan nahimong mabaga, ug ang ilang mga igdulungog hinay sa pagpatalinghog, ug ang ilang mga mata ilang gipiyong; aron dili sila sa bisan unsang higayon makakita pinaagi sa ilang mga mata ug makadungog pinaagi sa ilang mga igdulungog, ug makasabut pinaagi sa ilang kasingkasing, ug makabig, ug Ako magayo kanila. Apan bulahan ang inyong mga mata, kay sila makakita: ug ang inyong mga igdulungog, kay sila makadungog. Mateo 13:13–16.

Niadtong yugto sa panahon, nga nagsugod niadtong Septyembre 11, 2001, miingon si Jesus, “makadungog kamo ug mga gubat ug mga hungihong sa mga gubat.” Sa basahon sa Pinadayag, si Juan nagrepresentar niadtong mga nakadungog sa tingog ni Cristo.

Didto ako sa Espiritu sa adlaw sa Ginoo, ug nakadungog ako sa akong luyo ug usa ka dakong tingog, ingon sa usa ka trumpeta. Pinadayag 1:10.

Ang “tingog” nga iyang nadungog “sama sa usa ka trumpeta,” ug ang trumpeta usa ka simbolo sa pagpakiggubat, ug iyang nadungog ang tingog sa iyang luyo. Dayon milingi siya aron tan-awon ang tingog.

Ug miliso ako aron makita ang tingog nga nagsulti kanako. Ug sa diha nga miliso ako, nakita ko ang pito ka bulawanong mga tangkawan; Ug sa taliwala sa pito ka mga tangkawan may usa

nga sama sa Anak sa tawo, nga sinul-oban ug bisti nga miabot hangtod sa tiil, ug binaksan sa palibot sa dughan pinaagi sa usa ka bulawanong bakus. Ang iyang ulo ug ang iyang mga buhok maputi sama sa balhibo sa karnero, maputi sama sa nieve; ug ang iyang mga mata sama sa siga sa kalayo; Ug ang iyang mga tiil sama sa pino nga tumbaga, ingon nga nagadilaab sulod sa hudno; ug ang iyang tingog sama sa dinahunog sa daghang mga tubig. Ug diha sa iyang too nga kamot dihay pito ka mga bitoon: ug gikan sa iyang baba migula ang usa ka mahait nga espada nga duhay sulab: ug ang iyang dagway sama sa adlaw nga nagasidlak sa iyang kusog. Ug sa diha nga nakita ko siya, napukan ako sa iyang mga tiil nga daw patay na. Ug gibutang niya ang iyang too nga kamot sa ibabaw nako, nga nagaingon kanako, Ayaw kahadlok; Ako mao ang nahauna ug ang naulahi. Pinadayag 1:12–17.

Ang panan-awon ni Cristo nga nakita ni Juan sa milingi siya aron tan-awon ang tingog, mao ra ang mao usab nga panan-awon nga nakita ni Daniel sa kapitulo napulo, ang mao rang panan-awon nga nakita ni Isaias sa kapitulo sahis, ug ang mao usab nga panan-awon nga nakita ni Pablo sa dihang iyang nakita ang kasaysayan sa pito ka mga dalugdog.

“Ang pagpaubos dili mabulag gikan sa pagkabalaan sa kasingkasing. Samtang ang kalag nagkaduol sa Dios, mas hingpit kini nga mapaubos ug mapasakop. Sa dihang nadungog ni Job ang tingog sa Ginoo gikan sa bagyo, mipadayag siya, ‘Nagdumot ako sa akong kaugalingon, ug naghinulsol ako sa abog ug abo.’ Sa dihang nakita ni Isaias ang himaya sa Ginoo, ug nadungog ang mga querubin nga naninggit, ‘Balaan, balaan, balaan ang Ginoo sa mga panon,’ mitu-aw siya, ‘Alaut ako, kay ako nangahanaw na!’ Si Daniel, sa dihang gibisitahan sa balaang mensahero, nagaingon, ‘Ang akong katahum nahimong pagkadunot sulod kanako.’ Si Pablo, human siya masakgaw ngadto sa ikatulong Langit, ug nakadungog sa mga butang nga dili tugot alang sa tawo nga ipamulong, misulti mahitungod sa iyang kaugalingon ingon nga ‘labing ubos kaysa labing ubos sa tanang mga balaan.’ Si Juan, ang hinigugma, nga misandig sa dughan ni Jesus, ug nakakita sa iyang himaya, mao ang nahulog sa atubangan sa mga manulunda ingon nga usa ka patay. Samtang mas suod ug padayon natong ginatan-aw ang atong Manluluwas, mas diyutay ang atong makita diha sa atong kaugalingon nga angay dayegon.” Signs of the Times, Abril 7, 1887.

Sa dihang gihubad ni Gabriel ang panan-awon alang kang Daniel, iyang gipahayag ang mga hitabo nga matagnaon sa kapitulo onse. Kadtong mga hitabo mao ang paghulagway sa mga gubat, ug sa paglarawan niadtong mga gubat ang hinungdanong panan-awon sa pambabaeng “march,” nga gipahayag ingon nga “marah,” maoy hinungdan nga si Daniel nausab ngadto sa dagway ni Cristo. Sa dihang nagaingon si Cristo nga makadungog kamo ug mga gubat, ug mga hungihong sa mga gubat, Iyang giila ang mga gubat nga gipadayag sa Daniel kapitulo onse. Dugang pa, Iyang gipaila nga aron makita ang panan-awon nga maoy hinungdan nga ang motatan-aw mausab ngadto sa Iyang dagway, kinahanglan nga molingi ka, kay ang tingog anaa sa imong likod. Ang mga gubat nga gihulagway sa Daniel onse mao ang mga paghulagway sa mga gubat nga nahitabo na sa nangaging kasaysayan. Pinaagi sa pagkadungog mahitungod niadtong mga gubat sa nangagi, ang usa ka tawo ginatudloan mahitungod sa kasaysayan nga karon nagakahitabo, apan kon ang tawo lamang adunay mga mata sa pagtan-aw ug mga dalunggan sa pagpamati.

Sa dihang gisulat ni Ezekiel nga moabot ang usa ka takna nga ang panan-awon dili na pagalangayon, kini may kalabutan sa panan-awon ni Ezekiel sa langitnong santuwaryo diin, lakip sa ubang mga butang, nakita ni Ezekiel ang “mga ligid sulod sa mga ligid,” nga giila ni Sister White ingong masalimuot nga pagtinagbo sa mga hitabo sa tawhanong kinabuhi.

“Sa daplin sa suba sa Chebar, nakita ni Ezekiel ang usa ka alimpulos nga daw nagagikan sa amihanan, ‘usa ka dakung panganod, ug usa ka kalayo nga nagalukop sa iyang kaugalingon, ug may kahayag nga naglibot niini, ug gikan sa taliwala niini daw ang kolor sa amber.’ Pipila ka mga ligid, nga nagtakdo ang usa sa usa, gipalihok sa upat ka buhing mga binuhat. Hataas ibabaw kanilang tanan ‘mao ang dagway sa usa ka trono, nga ingon sa panagway sa usa ka batong zafiro: ug sa ibabaw sa dagway sa trono mao ang dagway nga ingon sa panagway sa usa ka tawo sa ibabaw niini.’ ‘Ug didto makita diha sa mga querubin ang dagway sa kamot sa tawo ilalom sa ilang mga pako.’ Ezekiel 1:4, 26; 10:8. Ang mga ligid hilabihan ka masalimuot sa pagkahan-ay nga sa unang pagtan-aw daw anaa sa kalibog; apan kini nagalihok diha sa hingpit nga panag-uyon. Ang langitnong mga binuhat, nga gisuportahan ug gimandoan sa kamot nga anaa ilalom sa mga pako sa mga querubin, maoy nagpalihok niining mga ligid; ibabaw kanila, sa ibabaw sa trono nga zafiro, atua ang Walay Katapusan; ug naglibot sa trono ang usa ka balangaw, ang timaan sa langitnong kalooy.”

“Maingon nga ang mga sama sa ligid nga kalisdanan nagpailalom sa paggiya sa kamot ilalom sa mga pako sa mga kerubin, mao man usab ang masalimuot nga dagan sa mga hitabo sa tawo anaa sa ilalom sa balaang pagpugong. Sa taliwala sa panagbingkil ug kaguliyang sa mga nasod, Siya nga nagalingkod ibabaw sa mga kerubin nagpadayon sa paggiya sa mga kalihokan sa yuta.

“Ang kasaysayan sa mga nasod nga sunod-sunod nga nakaokupar sa ilang gitagana nga panahon ug dapit, nga sa walay panimuot nagapamatuod sa kamatuoran nga sila gayud wala makasabut sa kahulogan, nagasulti kanato. Sa matag nasod ug sa matag indibiduwal sa karon ang Dios nagtudlo ug usa ka dapit diha sa Iyang dakong laraw. Karon ang mga tawo ug ang mga nasod ginatimbang pinaagi sa hulog nga tingga nga anaa sa kamot Niya nga walay kasaypanan. Ang tanan pinaagi sa ilang kaugalingong pagpili nagahukom sa ilang kapalaran, ug ang Dios nagadumala sa tanan alang sa pagkatuman sa Iyang mga tuyo.”

“Ang kasaysayan nga gitimaan sa bantugang AKO MAO ANG AKO sa Iyang pulong, nga nagdugtong sa matag sumpay sa matag sumpay diha sa kadena sa tagna, sukad sa walay kataposang kagahapon ngadto sa walay kataposang umalabot, nagasugilon kanato kon hain kita karon diha sa sunod-sunod nga dagan sa mga kapanahonan, ug unsa ang mapaabot sa panahon nga moabot. Ang tanan nga gitagna sa tagna nga mahitabo, hangtod niining kasamtangang panahona, natikad na diha sa mga panid sa kasaysayan, ug kita makasalig nga ang tanan pa nga umalabot pagatumanon sumala sa iyang han-ay.

“Ang kataposang pagkapukan sa tanang yutan-ong mga gingharian matin-aw nga gitagna diha sa pulong sa kamatuoran. Sa tagna nga gipamulong sa dihang ang hukom gikan sa Dios gipahibalo batok sa ulahing hari sa Israel, gihatag ang mensahe.” Education, 178, 179.

Ang mga komplikadong ligid nga sa unang tan-aw daw anaa sa kalibog mao ang komplikadong dagan sa mga kalihokan sa tawo, ingon sa girepresentar diha sa panagbingkil ug kagubot sa mga nasud. Ang kasaysayan nga gitiman-an ni Cristo diha sa Iyang Pulong nagasulti kanato kon hain na kita, ug sa pagbuhat niini giila niini ang kataposang kapildihan sa tanang yutan-ong mga gahom. Ang panahon sa pagtimri sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo mao ang dapit diin matuman ang epekto sa matag panan-awon, ug sulod niana nga kasaysayan ang mga ligid nagarepresentar sa mga gubat ug mga balita mahitungod sa mga gubat nga giila ni Cristo ingon nga “sinugdanan sa mga kasubo”. Ang sinugdanan sa mga kasubo nagsugod niadtong Septiyembre 11, 2001, kay mao kana ang panahon sa pagsugod sa pagtimri sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo, ug ang anghel nga nagatimri nagabutang sa Iyang timaan ibabaw niadtong mga nagapanghupaw ug nagahilak tungod sa mga dulumtanan nga ginabuhat sulod sa iglesia ug sa yuta.

Ang mga gubat diha sa yuta nagamugna ug kasubo alang niadtong makakita ug makadungog sa gipasabot niadtong mga gubat. Ang kasaysayan sa pagpatik nagaila sa katapusang pagkapukan sa tanang gingharian sa yuta, ug ang pagkapukan sa maong mga gingharian natunton na diha sa manalagnong kasaysayan sa nangagi. Sa dihang si Isaias, sa ikaunom nga kapitulo, nakakita sa mao rang panan-awon nga nakita usab nila ni Juan, Daniel, Ezequiel, Job, ug Pablo, mitanyag siya sa iyang kaugalingon sa pagdala sa mensahe alang nianang panahona, apan nangutana siya kon hangtod kanus-a kinahanglan niyang ipahayag ang mensahe?

Nadungog ko usab ang tingog sa Ginoo, nga nagaingon, Kinsa man ang akong ipadala, ug kinsa man ang moadto alang kanato? Unya miingon ako, Ania ako; ipadala ako. Ug siya miingon, Lakaw, ug sultihi kining katawhan, Sa pagkatinuod mamati kamo, apan dili makasabut; ug sa pagkatinuod motan-aw kamo, apan dili makaila. Patamboka ang kasingkasing niining katawhan, ug pabug-ata ang ilang mga igdulungog, ug piyonga ang ilang mga mata; kay tingali unya sila makakita pinaagi sa ilang mga mata, ug makadungog pinaagi sa ilang mga igdulungog, ug makasabut pinaagi sa ilang kasingkasing, ug makabig, ug mamaayo. Unya miingon ako, Ginoo, hangtod anus-a? Ug mitubag siya, Hangtod nga ang mga ciudad mahimong biniyaan nga walay nagpuyo, ug ang mga balay walay tawo, ug ang yuta hingpit nga mahimong kamingawan, Ug ang Ginoo magpapahawa sa mga tawo sa halayo, ug adunay dakung pagbiya sa taliwala sa yuta. Isaias 6:8–12.

Ang tubag nga gihatag kang Isaias mao nga kinahanglan niyang ipadayag ang mensahe hangtod nga “ang yuta mangalaglag sa hingpit.” Ang mensahe sa pagbugkos gihatag sa panahon sa gubat, ug ang maong gubat espesipikong giila ingon nga paghubad sa panan-awon sa “marah” nga nakita sa tanan nga mga propeta. Ang panggawas nga mensahe gituyo aron mamunga ug usa ka sulodnong kasinatian, apan alang lamang niadtong “makadungog.”

Ang pagdugtong sa pamalihong kasundalohan sa kapapahan nga sa mga Nazi sa ikaduhang gubat sa kalibotan, nagkahisubay, linya ibabaw sa linya, sa ikaduhang pamalihong kasundalohan sa ikaduhang pamalihong gubat, ug ang ikaduhang gubat sa kalibotan mismo nagkahisubay sa ikaduhang pamalihong gubat. Ang pagdugtong sa ikaduhang pamalihong gubat ngadto sa girahanong gubat sa Raphia nga karon ginabalik sa Ukraine, sa heograpiya nalambigit sa ikaduhang hampak sa Islam sa ikatulong kaalautan, nga nagsugod niadtong Oktubre 7, 2023, ug

nagrepresentar sa mga tagnaong ligid sulod sa mga ligid.

Niadtung 1999, gipatik ang usa ka libro nga gisulat ni John Cornwell. Niadtung panahona, si John Cornwell usa ka Senior Research Fellow sa Jesus College, sa Cambridge sa England, ug usa ka mamamahayag ug awtor nga nakadawat ug mga pasidungog. Ang libro naghigot sa papel sa papa sa Roma nga naghari sa panahon sa Ikaduhang Gubat sa Kalibotan. Ang libro nagsugod sa apohan sa umaabot nga papa, nga mao ang tuong kamot ni Papa Pius IX, nga nailhan usab nga Pio Nono. Niadtung 1849, usa ka pundok sa mga Republikano nga manggugubot miatake sa mga compound sa Vaticano ug si Papa Pius IX mikalagiw gikan sa siyudad sa Roma. Ang tawo nga iyang gidala uban kaniya ngadto sa pagkabihag mao ang apohan ni Eugenio Pacelli. Si Eugenio Pacelli mao ang apo sa tuong kamot ni Papa Pius IX, ug sa ulahi nahimo siyang Pius XII, ug ang libro mahitungod kang Eugenio Pacelli ginganlan ug Hitler's Pope, The Secret History of Pius XII.

Sa maong libro, gisusi ni Cornwell ang gidak-on sa pagkahibalo ni Papa Pio XII, nga kaniadto si Cardinal Eugenio Pacelli, ug sa iyang pagtubag sa paglutos sa mga Judio sa rehimeng Nazi sa panahon sa Ikaduhang Gubat sa Kalibotan. Gipakita niya nga ang publiko nga kahilom ni Pio XII ug ang iyang kakulang sa paglihok sa pagsaway sa Holocaust nagpakita sa iyang imoral nga pagpangulo sa panahon sa gubat.

Si Cornwell naghatag ug makasaysayanong konteksto alang sa kapapahan ni Pius XII, lakip ang iyang kasinatian sa diplomasya ug ang komplikadong mga dinamika sa politika niadtung panahona. Gisusi niya ang pamaagi sa Vatican sa pag-atubang sa Nazi Germany. Gipaila ni Cornwell nga si Pius XII napakyas sa pagpanalipod pinaagi sa hayag nga pagsulti batok sa Holocaust ug sa pagpangilabot alang sa mga Judio nga gilutos, kay siya, isip Kardinal niadtung 1933, maoy nakapahimo sa usa ka konkordato uban kang Hitler nga nagsaad sa Katolikong pagpasakop sa buluhaton ni Hitler.

Padayonon nato kining pagtuon sa sunod nga artikulo.

Human sa Ikaduhang Gubat sa Kalibotan, ang pipila sa mga kriminal sa gubat nga Nazi nakalikay sa hustisya pinaagi sa pagkalagiw ngadto sa nagkalainlaing mga nasod, lakip ang pipila sa South America. Ang nag-unang mga paagi nga ilang gigamit aron makalingkawas ug makaabot sa South America naglakip sa:

Ratlines: Ang mga Ratlines maoy tago nga mga agianan sa pag-ikyas nga gitukod sa nagkalainlaing mga organisasyon, lakip ang Simbahang Katolika ug mga ahensiya sa paniktik nga may simpatiya, aron tabangan ang mga Nazi ug uban pang mga pugante sa pag-ikyas gikan sa Uropa. Kini nga mga ruta kasagarang naglakip sa paggamit sa mini nga mga identidad, pinikas nga mga dokumento, ug mga network sa pagpamuslit aron mapadali ang ilang pagtabok paingon sa luwas nga mga kapuy-an, lakip na ang Habagatang Amerika.

Peke nga mga Dokumento: Daghang mga pugante nga Nazi nakakuha ug mga peke nga pasaporte, visa, ug uban pang mga dokumento sa pagbiyahe aron matago ang ilang tinuod nga pagkaila ug makalikay sa pagkadakop. Gigamit nila kini nga mga dokumento sa pagbiyahe agi sa mga nasod nga neyutral o may simpatiya kanila sa wala pa makaabot sa South America.

Pagkakomplise sa mga Awtoridad: Sa pipila ka mga kahintang, ang mga opisyal nga adunay simpatiya sa mga nasod sa Habagatang Amerika wala magtagad sa presensya sa mga pugante nga Nazi o aktibong mitabang kanila sa paglikay sa pagkadakop. Ang pipila ka mga gobyerno, ilabina kadtong adunay mga awtoritaryanong rehimen nga may simpatiya sa ideolohiyang Nazi, mihatag ug dangpanan niining mga tawhana.

Legal Loopholes: Ang pipila ka mga kriminal sa gubat nga Nazi nagpahimulos sa mga legal nga lusot o sa maluyahon nga mga balaod sa extradition sa mga nasod sa South America aron malikayan ang extradition ngadto sa Uropa, diin ilang atubangon ang pag-usig tungod sa ilang mga krimen.

Sa kinatibuk-an, ang kombinasyon sa mga ratline, peke nga mga dokumento, pakigkunsabo sa mga awtoridad, ug mga kal-ang sa balaod nakapahimo sa mga kriminal sa gubat nga Nazi sa pag-ikyas ngadto sa Habagatang Amerika ug sa paglikay sa hustisya sulod sa daghang katuigan human sa pagtapos sa Ikaduhang Gubat sa Kalibotan. ChatGPT, Marso, 2024.